

Chambre des Représentants

SESSION 1956-1957.

26 MARS 1957.

PROJET DE LOI

tendant à réaliser certains ajustements en matière de réparation à accorder aux victimes civiles de la guerre 1914-1918 et aux victimes civiles de la guerre 1940-1945.

RAPPORT

FAIT AU NOM DE LA
COMMISSION DE LA RECONSTRUCTION ⁽¹⁾,
PAR M. NAMECHE.

MESDAMES, MESSIEURS,

La Commission de la Reconstruction a examiné ce projet de loi en ses séances des 6 et 13 mars 1957.

Le Ministre de la Santé Publique et de la Famille, rappelle que le rapport de M. Namèche, sur le budget de la Santé Publique (n° 4-XX/3) contient une analyse détaillée du projet de loi.

Certains amendements de forme ont été adoptés par le Sénat. Le Ministre ajoute que le projet tient compte de la plupart des revendications et vise un règlement définitif de ces questions.

⁽¹⁾ Composition de la Commission :

A. — Membres titulaires : M. Brunfaut, président; MM. Behogne, Décarpentrie, De Taeye, Gaspar, Gendebien, Hermans, Kiebooms, Loos, Peeters (Lode), Vanden Berghe, Verbaanderd. — De Sweemer, Geldof, Mme Groesser-Schroyens. MM. Hossey, Namèche, Paque, Peeters (Justin), Peiffer, Rongvaux, Sainte. — De Gent, Tahon.

B. — Membres suppléants : MM. Charpentier, Deschepper, Mertens, Moyersoën, Pêtre, Verhamme. — Cugnon, Deltene, Juste, Merlot (Joseph-Jean), Thielemans (Georges). — Becquevort.

Voir :

669 (1956-1957) :

- N° 1 : Projet transmis par le Sénat.
- N° 2, 3 et 4 : Amendements.

Kamer der Volksvertegenwoordigers

ZITTING 1956-1957.

26 MAART 1957.

WETSONTWERP

strekken tot het verwezenlijken van sommige aanpassingen inzake het herstel te verlenen aan de burgerlijke slachtoffers van de oorlog 1914-1918 en aan de burgerlijke slachtoffers van de oorlog 1940-1945.

VERSLAG

NAMENS DE COMMISSIE
VOOR DE WEDEROPBOUW ⁽¹⁾, UITGEBRACHT
DOOR DE HEER NAMECHE.

MEVROUWEN, MIJNE HEREN,

De Commissie voor de Wederopbouw heeft dit wetsontwerp onderzocht in haar vergaderingen van 6 en van 13 maart 1957.

De Minister van Volksgezondheid en van het Gezin wijst erop dat het verslag van de heer Namèche over de begroting van Volksgezondheid (n° 4-XX/3) een grondige ontleding van het wetsontwerp bevat.

Sommige wijzigingen van de vorm werden door de Senaat aangenomen. De Minister voegt eraan toe, dat het ontwerp tegemoet komt aan de meeste eisen en ertoe strekt deze kwesties voorgoed te regelen.

⁽¹⁾ Samenstelling van de Commissie :

A. — Leden-titularissen : de heer Brunfaut, voorzitter; de heren Behogne, Décarpentrie, De Taeye, Gaspar, Gendebien, Hermans, Kiebooms, Loos, Peeters (Lode), Vanden Berghe, Verbaanderd. — De Sweemer, Geldof, Mevr. Groesser-Schroyens, de heren Hossey, Namèche, Paque, Peeters (Justin), Peiffer, Rongvaux, Sainte. — De Gent, Tahon.

B. — Plaatsvervangende leden : de heren Charpentier, Deschepper, Mertens, Moyersoën, Pêtre, Verhamme. — Cugnon, Deltene, Juste, Merlot (Joseph-Jean), Thielemans (Georges). — Becquevort.

Zie :

669 (1956-1957) :

- N° 1 : Ontwerp overgemaakt door de Senaat.
- N° 2, 3 en 4 : Amendementen.

Il rappelle brièvement les améliorations essentielles apportées par le projet de loi :

a) *Invalides civils de la guerre 1914-1918 :*

Premier ajustement : Mise sur le même pied des pensions d'invalidité des victimes (victimes accidentelles) 1914-1918 et 1940-1945, d'où majoration du taux de la pension d'environ 10 %.

Deuxième ajustement : Les pensions 1914-1918 étant assimilées aux pensions 1940-1945 font alors l'objet d'une majoration de 10 % ou de 15 % s'il s'agit d'invalides en jouissance d'une indemnité pour amputation ou d'une indemnité spéciale pour aide d'une tierce personne.

Effet de ces deux premiers ajustements au 1er janvier 1957 :

Nouvelle majoration de 5 % à partir du 1er juillet 1958;
Nouvelle majoration de 5 % à partir du 1er juillet 1959.

Troisième ajustement : S'il s'agit de victimes civiles dont le dommage est la conséquence d'un acte patriotique, leur pension avait été majorée de 10 % en vertu de l'article 4 de la loi du 16 mars 1954 :

Nouvelle majoration de 10 % à partir du 1er juillet 1956;
Plus de 5 % au 1er juillet 1958;
Plus de 5 % au 1er juillet 1959.

Quatrième ajustement : Les indemnités pour amputation et indemnités pour aide d'une tierce personne sont majorées de 20 %.

Cinquième amélioration : Réouverture des délais pour l'introduction des demandes en aggravation du taux d'invalidité, qu'il s'agisse ou non d'invalides dont le dommage est la conséquence d'un acte patriotique; délai de réouverture : deux ans.

Sixième amélioration : Arrondissement d'invalidités au multiple de 5 immédiatement supérieur à l'unité.

b) *Invalides civils de la guerre 1940-1945 :*

Première amélioration : A partir du 1er juillet 1956 :

Nouvelle majoration de 10 % ou de 15 % s'il s'agit d'invalides en jouissance d'une indemnité pour amputation ou d'une indemnité spéciale pour aide d'une tierce personne:

Nouvelle majoration de 5 % à partir du 1er juillet 1958;
Nouvelle majoration de 5 % à partir du 1er juillet 1959.

Deuxième amélioration : Les indemnités pour amputation et indemnités pour aide d'une tierce personne sont majorées de 20 %.

Troisième amélioration : L'article 4 de la loi du 16 mars 1954 a accordé aux veuves de victimes civiles de la guerre 1914-1918 dont le décès est la conséquence d'un acte patriotique, une majoration de 10 %.

Une même majoration est accordée par le projet de loi aux veuves de victimes accidentelles de la guerre 1914-1918 et aux veuves de victimes civiles de la guerre 1940-1945.

Quatrième amélioration : En faveur des orphelins de victimes civiles de la guerre 1940-1945.

L'allocation familiale sera toujours de l'ordre de 1 015 francs par mois, même si le conjoint survivant est remarié. Dans ce dernier cas, la législation antérieure ramenait l'allocation familiale à 315 francs.

Hij stipt in het kort de voornaamste verbeteringen aan welke door het wetsontwerp worden ingevoerd :

a) *Burgerlijke invaliden van de oorlog van 1914-1918 :*

Eerste aanpassing : Gelijktelling van de invaliditeitspensioenen der burgerlijke slachtoffers (toevallige slachtoffers) 1914-1918 en 1940-1945, wat een verhoging van het pensioenbedrag met circa 10 % meebrengt.

Tweede aanpassing : Eens de pensioenen 1914-1918 gelijkgesteld met de pensioenen 1940-1945, worden zij verhoogd met 10 % of met 15 % naargelang het invaliden geldt die een vergoeding genieten wegens amputatie of een bijzondere vergoeding voor hulp van een derde persoon.

Uitwerking van deze eerste twee aanpassingen op 1 januari 1957 :

Nieuwe verhoging met 5 % van 1 juli 1958 af;
Nieuwe verhoging met 5 % van 1 juli 1959 af.

Derde aanpassing : Indien het burgerlijke slachtoffers geldt wier invaliditeit het gevolg is van een patriottische daad, dan wordt hun pensioen verhoogd met 10 % krachtens artikel 4 der wet van 16 maart 1954.

Nieuwe verhoging met 10 % van 1 juli 1956 af;
Plus 5 % op 1 juli 1958;
Plus 5 % op 1 juli 1959.

Vierde aanpassing : De vergoedingen wegens amputatie en de vergoedingen voor hulp van een derde persoon worden met 20 % verhoogd.

Vijfde verbetering : Het opnieuw openstellen van de termijnen voor het indienen van aanvragen om verhoging van de invaliditeitsgraad, om het even of het al dan niet invaliden geldt, wier invaliditeit het gevolg is van een patriottische daad; nieuwe openstellingstermijn : twee jaar.

Zesde verbetering : Het afronden van de invaliditeitsgraad tot het onmiddellijk hogere veelvoud van vijf.

b) *Burgerlijke invaliden van de oorlog van 1940-1945 :*

Eerste verbetering : Met ingang van 1 juli 1956 :

Nieuwe verhoging met 10 of 15 % ten gunste van de invaliden die een vergoeding wegens amputatie of een speciale vergoeding voor hulp van een derde persoon ontvangen;

Nieuwe verhoging met 5 % met ingang van 1 juli 1958;
Nieuwe verhoging met 5 % met ingang van 1 juli 1959.

Tweede verbetering : De vergoedingen wegens amputatie en de vergoedingen voor hulp van een derde persoon worden met 20 % verhoogd.

Derde verbetering : Bij artikel 4 der wet van 16 maart 1954 wordt een toeslag van 10 % toegekend aan de weduwen van die burgerlijke slachtoffers van de oorlog van 1914-1918, wier overlijden het gevolg is van een patriottische daad.

Een zelfde toeslag wordt door het wetsontwerp verleend aan de weduwen van toevallige slachtoffers van de oorlog van 1914-1918 en aan de weduwen van de burgerlijke slachtoffers van de oorlog van 1940-1945.

Vierde verbetering : Ten gunste van de wezen van burgerlijke slachtoffers van de oorlog van 1940-1945.

De kinderbijslag zal steeds 1 015 frank per maand bedragen, zelfs indien de overlevende echtgenoot hertrouwd is. In dit laatste geval werd de kinderbijslag krachtens de vroegere wetgeving tot 315 frank verminderd.

Cinquième amélioration : Les veuves des invalides indemnisés au taux de 100 % en jouissance de l'indemnité pour amputation ou de l'indemnité spéciale pour aide d'une tierce personne obtiendront la pension de veuve pour autant que le mariage ait duré un an au moins et qu'au décès la veuve n'était pas séparée de corps à la demande de la victime.

En conclusion, il formule le désir de voir ce projet voté par la Commission, dans le plus bref délai possible.

**

Discussion générale.

Un membre défend d'une façon générale la substance des amendements Stubbe et consorts, déposés au Sénat. Il propose de les discuter lors de l'examen des articles.

Un membre demande que soit consigné au rapport :

- 1° le nombre d'ayants droits en vie, de la guerre 1914-1918 et de la guerre 1940-1945;
- 2° la répercussion financière du projet.

**

Réponse au 1°. — Personnes déjà en jouissance de la pension.

Guerre 1914-1918 :

Invalides	8 442
Pensions de veufs ou de veuves	5 063
Rentes d'orphelins	18
Allocations d'ascendants	1 206

Il est accordé en outre 127 indemnités spéciales pour aide d'une tierce personne et 441 indemnités pour amputation.

Guerre 1940-1945 :

Pensions d'invalidité	14 972
Pensions de veufs ou de veuves	5 665
Rentes d'orphelins	1 602
Ascendants	4 532

Il est en outre accordé 745 indemnités pour aide spéciale d'une tierce personne et 1 291 indemnités pour amputation.

A noter que de nombreuses demandes restent encore à examiner.

Réponse au 2° :

Indépendamment des fluctuations dues à l'index, le présent projet entraînera une dépense de :

- 53 000 000 de francs du 1er janvier 1957 au 30 juin 1958;
62 400 000 francs du 1er juillet 1958 au 30 juin 1959;
72 700 000 francs à partir du 1er juillet 1959.

**

Vijfde verbetering : De weduwen van invaliden die tegen 100 % werden vergoed, en die de vergoeding wegens amputatie of de bijzondere vergoeding voor hulp van een derde persoon ontvingen, krijgen een weduwenrente in zoverre het huwelijk ten minste een jaar heeft geduurd, en de weduwe op het ogenblik van het overlijden niet op vordering van het slachtoffer van tafel en bed gescheiden was.

Tot slot spreekt hij de wens uit dat dit ontwerp door de Commissie zo spoedig mogelijk zal worden aangenomen.

**

Algemene beraadslaging.

Een lid verdedigt in algemene zin de wezenlijke inhoud van de amendementen, door de heer Stubbe c.s. in de Senaat ingediend. Hij stelt voor ze te bespreken bij het onderzoek van de artikelen.

Een lid vraagt dat in het verslag zou worden opgenomen :

- 1° het aantal nog in leven zijnde rechthebbenden van de oorlog van 1914-1918 en van de oorlog van 1940-1945;
- 2° de financiële terugslag van het ontwerp.

**

Antwoord op 1°. — Personen die reeds een pensioen ontvangen :

Oorlog van 1914-1918 :

Invaliden	8 442
Weduwnaars- of weduwenpensioenen	5 063
Wezenrenten	18
Uitkeringen aan ascendenten	1 206

Verder worden 127 bijzondere vergoedingen uitgekeerd voor hulp van een derde persoon en 441 vergoedingen wegens amputatie.

Oorlog van 1940-1945 :

Invaliditeitspensioenen	14 972
Weduwnaars- of weduwenpensioenen	5 665
Wezenrenten	1 602
Ascendenten	4 532

Bovendien worden 745 bijzondere vergoedingen uitgekeerd voor hulp van een derde persoon en 1 291 vergoedingen wegens amputatie.

Op te merken valt dat talrijke aanvragen nog moeten worden onderzocht.

Antwoord op 2°.

Afgezien van de schommelingen te wijten aan het indexcijfer, brengt dit ontwerp een uitgave mee van :

- 53 000 000 frank van 1 januari 1957 tot 30 juni 1958;
62 400 000 frank van 1 juli 1958 tot 30 juni 1959;
72 700 000 frank met ingang van 1 juli 1959.

**

Examen des articles.

Article premier.

Cet article prévoit la simplification et la majoration des taux.

Cet article est adopté à l'unanimité.

Art. 2.

Il s'agit d'une adaptation du texte. Il ne provoque aucune discussion et est admis à l'unanimité.

Art. 3.

Un membre attire l'attention du Ministre sur le fait qu'un petit nombre de victimes (1914-1918) de représailles exercées par l'ennemi à l'occasion d'actions de guerre ou arrêtées en qualité d'otage ne sont pas assimilées aux personnes dont le dommage est la conséquence d'un acte patriotique.

Cette assimilation devrait cependant se faire pour permettre à ces victimes de bénéficier du supplément de pension de 10 %.

Il ne déposera cependant pas d'amendement en Commission, soucieux de ne pas retarder le vote du projet de loi et son application, attendue avec impatience par les victimes civiles des deux guerres.

Il se réserve cependant de déposer un amendement en séance publique si le projet devait subir une modification nécessitant renvoi du projet au Sénat.

Le Ministre se déclare d'accord pour étudier le problème posé et lui trouver une solution à brève échéance.

L'article 3 est adopté à l'unanimité.

Art. 4.

L'article 4 a un double objet :

En vertu de l'article 4, 1er, la pension des veuves de victimes accidentelles de la guerre 1914-1918 sera majorée de 10 %. Ce résultat est obtenu en portant la base de la pension de 7 800 francs à 8 550 francs.

Le deuxième objet de l'article 4 est de supprimer les revisions quinquennales de revenus pour les ascendants de victimes civiles de la guerre 1914-1918.

A ce propos, il faut savoir que ces ascendants ont actuellement un âge moyen de 80 ans; dans ces conditions la revision quinquennale de leurs revenus entraîne un travail considérable qui ne donne pratiquement pas de résultat.

L'article est adopté à l'unanimité.

Art. 5.

Cet article permet à tous les invalides civils, dont l'invalidité atteint 20 % au moins d'introduire dans un délai de deux ans au moins, à compter du 1er janvier 1957, des demandes en revision pour aggravation.

De plus, cet article supprime la condition draconienne exigée antérieurement, à savoir : qu'une pension complémentaire ne pouvait être accordée que si le taux d'invalidité nouvellement constaté était de 60 %.

Onderzoek der artikelen.

Eerste artikel.

Dit artikel beoogt een vereenvoudiging, en de verhoging van de bedragen.

Het artikel wordt eenparig aangenomen.

Art. 2.

Het betreft hier een aanpassing van de tekst. Het artikel lokt geen bespreking uit en wordt eenparig aangenomen.

Art. 3.

Een lid vestigt de aandacht van de Minister erop dat een gering aantal personen, die in 1914-1918 het slachtoffer waren van vergeldingsmaatregelen, door de vijand genomen naar aanleiding van oorlogshandelingen, of die als gijzelaar werden aangehouden, niet zijn gelijkgesteld met diegenen wier invaliditeit het gevolg is van een patriotische daad.

Die gelijkstelling zou nochtans moeten geschieden opdat die slachtoffers de pensioenbijslag van 10 % zouden kunnen genieten.

Toch zal hij in de Commissie geen amendement indienen, om de goedkeuring van het wetsontwerp en de toepassing ervan, waarop de burgerlijke slachtoffers van beide oorlogen met ongeduld wachten, niet te vertragen.

Hij is evenwel van plan in de openbare vergadering een amendement in te dienen, indien in het ontwerp een wijziging mocht worden aangebracht ten gevolge waarvan het opnieuw naar de Senaat moet verwezen worden.

De Minister verklaart zich bereid dat probleem te onderzoeken en er spoedig een oplossing aan te geven.

Artikel 3 wordt eenparig aangenomen.

Art. 4.

Artikel 4 heeft een tweevoudig doel :

Krachtens artikel 4, 1er, wordt het pensioen der weduwen van toevallige slachtoffers van de oorlog van 1914-1918 met 10 % verhoogd. Dit wordt bereikt door het basisbedrag van het pensioen van 7 800 op 8 550 frank te brengen.

Het tweede oogmerk van artikel 4 is de afschaffing van de herziening, om de vijf jaar, van de inkomsten der ascenden ten van burgerlijke slachtoffers van de oorlog van 1914-1918.

In verband hiermede moet men weten dat die ascenden ten thans gemiddeld 80 jaar oud zijn; de vijfjaarlijkse herziening van hun inkomen brengt dan ook heel wat werk mede, dat praktisch geen resultaat oplevert.

Het artikel wordt eenparig aangenomen.

Art. 5.

Dit artikel maakt het al de burgerlijke invaliden, wier invaliditeit ten minste 20 % bedraagt, mogelijk binnen een termijn van ten minste twee jaar, te rekenen van 1 januari 1957, aanvragen om herziening wegens verergering in te dienen.

Voorts heft dit artikel de drastische voorwaarde op, waaraan vroeger moest worden voldaan, met name dat een aanvullend pensioen slechts kon worden verleend, zo de laatstelijk vastgestelde invaliditeitsgraad 60 % bedroeg.

Dorénavant le taux d'invalidité sera augmenté pour autant qu'il résulte de l'expertise médicale que le taux total d'invalidité donnant lieu à indemnisation en vertu de la présente loi est supérieur d'au moins 20 % d'invalidité au taux total d'invalidité donnant lieu à pension au moment de la révision, sauf encore s'il s'agit de porter le taux d'invalidité à 100 %.

Un membre, tout en déclarant que la modification découlant du texte de l'article 5 est excellente, défend un amendement tendant à la réouverture des délais pour toutes les victimes.

Il ne faut pas craindre, dit-il, que l'Administration soit submergée. Les requérants devront d'ailleurs prouver qu'ils ont été victimes et qu'ils ont contracté une invalidité à la suite de l'accident.

Un grand nombre de requérants possibles ont d'ailleurs déjà un dossier à l'Administration, mais n'ont obtenu aucune réparation.

Il propose donc la réouverture des délais pure et simple pour l'introduction de demande en reconnaissance ou en révision pour aggravation.

Le Ministre estime qu'une telle mesure est impossible à appliquer. Il faudrait remonter à une époque de plus de 40 ans !

La preuve devient dans ces conditions impossible à administrer.

Il ajoute que les jugements des tribunaux des dommages de guerre avaient un caractère temporaire; ces jugements indiquaient qu'ils étaient susceptibles de révision. Les bénéficiaires ont pu introduire des instances en révision jusqu'en 1933.

Dans le secteur des victimes civiles il y a encore 15 à 16 000 bénéficiaires de la guerre 1914-1918. Actuellement il y a encore en vie environ 75 000 déportés de la guerre 1914-1918.

Il faudrait craindre que tous les déboutés ne reviennent à charge.

La loi du 25 juin 1956 a déclenché pour les statuts de reconnaissance nationale l'introduction de 16 000 demandes nouvelles.

Le Ministre déclare : Le présent projet a déjà été amendé par le Sénat, c'est la preuve qu'il n'a pas voulu s'en tenir strictement à un texte déposé. Ce n'est pas un projet politique; le Ministre ne s'opposera donc pas à des amendements qui seraient raisonnables. Cependant l'amendement déposé lui paraît dépasser cette limite. Il ne lui paraît plus possible aujourd'hui de rouvrir purement et simplement les délais pour l'introduction de nouvelles demandes.

On ne peut remettre en question ce qui a été réglé à plusieurs reprises par le Parlement.

L'auteur de l'amendement, reconnaît que son texte va fort loin, mais il demande s'il ne serait pas possible de permettre la réouverture des délais uniquement pour ceux qui ont précédemment introduit une demande mais qui ne bénéficient pas d'une pension. Il maintient son amendement.

L'amendement est repoussé par 7 voix contre 5.

L'article est adopté à l'unanimité.

Art. 6.

Un membre propose de remplacer le 2° par ce qui suit :

« L'article 2, 2°, est remplacé par ce qui suit : les mesures prises ou les faits accomplis entre le 27 août 1939 et le

Voortaan zal de invaliditeitsgraad worden verhoogd voor zover uit het geneeskundig onderzoek blijkt dat de totale invaliditeitsgraad, welke krachtens deze wet recht geeft op vergoeding, ten minste 20 % hoger is dan de totale invaliditeitsgraad, die op het ogenblik van de herziening recht geeft op pensioen, behalve nog als het er om gaat de invaliditeitsgraad op 100 % te brengen.

Een lid verklaart dat de wijziging, waarin de tekst van artikel 5 voorziet, weliswaar uitstekend is, doch hij verdedigt niettemin een amendement, dat ertoe strekt de termijnen voor al de slachtoffers opnieuw open te stellen.

Men behoeft niet te vrezen; zegt hij, dat het Bestuur met werk zal overstelpt worden. De aanvragers zullen overigens moeten bewijzen dat zij slachtoffer zijn geweest en dat hun invaliditeit het gevolg van het ongeval is.

Voor een groot aantal mogelijke aanvragers bestaat ten andere reeds een dossier bij het Bestuur, doch zij hebben nog geen vergoeding gekregen.

Daarom stelt hij voor de termijnen zonder meer opnieuw open te stellen voor het indienen van aanvragen om erkenning of herziening wegens verergering.

De Minister is van oordeel dat dergelijke maatregel onmogelijk kan worden toegepast. Men zou meer dan 40 jaar moeten teruggaan !

In die omstandigheden wordt het onmogelijk het bewijs te leveren.

Hij voegt er aan toe dat de vonnissen der rechtbanken voor oorlogsschade een tijdelijk karakter hadden; er werd in vermeld dat zij vatbaar waren voor herziening. De betrokkenen hebben tot in 1933 vorderingen tot herziening mogen instellen.

In de sector burgerlijke slachtoffers zijn er nog 15 000 à 16 000 gerechtigden van de oorlog van 1914-1918. Thans zijn er nog ongeveer 75 000 gedeporteerden van de oorlog van 1914-1918 in leven.

Het valt te vrezen dat al degenen, wier aanvraag werd afgewezen, opnieuw een aanvraag zullen indienen.

De wet van 25 juni 1956 heeft tot gevolg gehad dat 16 000 nieuwe aanvragen werden ingediend voor de statuten van nationale erkentelijkheid.

De Minister verklaart dat dit ontwerp door de Senaat reeds werd geamendeerd, wat wel bewijst dat hij zich niet aan een ingediende tekst heeft willen vastklampen. Het is geen politiek ontwerp en hij zal zich dus niet verzetten tegen redelijke amendementen. Hem dunkt echter dat het ingediende amendement deze grens overschrijdt. Hij is van mening dat het thans niet meer mogelijk is de termijnen voor het indienen van nieuwe aanvragen zonder meer opnieuw te openen.

Wat reeds herhaaldelijk door het Parlement is geregeld kan niet opnieuw worden ongedaan gemaakt.

De steller van het amendement geeft toe dat zijn tekst zeer ver gaat, doch hij vraagt of het niet mogelijk zou zijn de termijnen uitsluitend opnieuw open te stellen voor diegenen die vroeger een aanvraag hebben ingediend, maar geen pensioen genietten. Hij handhaaft zijn amendement.

Dit wordt met 7 tegen 5 stemmen verworpen.

Het artikel wordt eenparig aangenomen.

Art. 6.

Een lid stelt voor het 2° te vervangen door wat volgt :

« Artikel 2, 2°, wordt vervangen door wat volgt : de maatregelen of handelingen, tussen 27 augustus 1939 en

8 mai 1945 par l'Etat belge, les nations alliées ou leurs agents, à l'occasion de la défense ou de la libération de la Belgique ».

Ce membre demande que la Commission examine sans passion son amendement; celui-ci tend à considérer comme faits de guerre, toutes les mesures de sécurité prises entre le 27 août 1939 et le 8 mai 1945 à l'occasion de la défense et de la libération de la Belgique. Il rappelle l'histoire du train d'Abbeville et cite des exemples.

Le membre termine en estimant que ce fut une erreur de la loi du 15 mars 1954 d'exclure ces personnes du droit à la réparation.

Le Ministre estime que le problème de l'incivisme est une question qui relève en premier lieu de la compétence de son collègue de la Justice mais, que c'est aussi une question d'opportunité quant au choix de l'époque où il faut réaliser cette œuvre d'apaisement. Le Sénat a accepté unanimement la discrimination dénoncée par l'honorable intervenant. Le problème soulevé constitue l'inévitable séquelle de mesures de sécurité non moins inévitables. La portée de l'exception est d'ailleurs très générale, elle atteindrait malgré tout des personnes qui sont indignes de toucher une pension de victime civile.

Enfin, le Ministre, renvoie à son prédécesseur, qui a pris une attitude analogue.

Un membre demande si cette exception se rapporte aussi aux personnes qui ont été fusillées à la suite d'erreurs par les armées alliées. Il existe des cas.

Le Ministre répond négativement. Ces cas sont couverts par la loi. L'exception vise les personnes qui ont été arrêtées sur base de l'arrêté-loi du 12 octobre 1918.

Un membre attire l'attention du Ministre sur la situation des travailleurs qui furent durant l'occupation mis au travail dans des firmes allemandes ou au service des allemands.

Le projet actuel permet-il l'indemnisation des dommages physiques survenus au cours ou à l'occasion de l'exécution de ce travail?

L'auteur de l'amendement déclare encore que les mesures prises en 1940 ont échappé au contrôle juridictionnel belge.

Les mesures administratives prises après la libération ont relevé également de l'arbitraire. De très nombreuses personnes ont été arrêtées sans qu'aucune poursuite judiciaire ait été entamée contre elles.

On estime le nombre de personnes arrêtées en 1940 à 5 000 mais à plusieurs dizaines de milliers le nombre de celles qui ont été arrêtées sur base de l'arrêté-loi du 12 octobre 1918, après la Libération.

La loi actuellement en vigueur exclut uniquement les personnes arrêtées en 1940, mais le projet actuel prévoit une aggravation des exclusions en incluant les personnes arrêtées en 1944 et après.

Il estime que les innocents doivent obtenir réparation de l'Etat. Si en réalité il s'agit d'inciviques, ils seront atteints par l'article 28 de la loi du 15 mars 1954.

Le Ministre pense que ce n'est pas à l'occasion d'un projet particulier qu'il faut régler la matière, mais dans un cadre général.

Un membre déclare que des raisons d'ordre patriotique l'empêcheront de voter l'amendement. Cependant il y a, dit-il, un problème qui mérite de retenir l'attention. Il souhaite que l'amendement soit retiré et que le problème soit

8 mei 1945 door de Belgische Staat, de geallieerde naties of hun agenten genomen of verricht ter gelegenheid van de verdediging of de bevrijding van België ».

Dit lid vraagt dat de Commissie zonder hartstocht zijn amendement zou onderzoeken dat ertoe strekt als oorlogshandelingen te beschouwen alle veiligheidsmaatregelen, genomen tussen 27 augustus 1939 en 8 mei 1945 ter gelegenheid van de verdediging en de bevrijding van België. Hij verwijst naar wat met de trein te Abbeville is gebeurd, en haalt voorbeelden aan.

Tot slot spreekt hij de mening uit dat het een vergissing was in de wet van 15 maart 1954, deze personen het recht op herstel te ontzeggen.

De Minister is van oordeel dat het vraagstuk van het incivisme in eerste instantie onder zijn ambtgenoot van Justitie ressorteert; maar het ogenblik te kiezen, waarop deze daad van rechtvaardigheid moet worden verricht, is een kwestie van opportuniteit. De Senaat heeft eenparig de door de achtbare spreker aangeklaagde discriminatie aanvaard. Het opgeworpen vraagstuk is het onvermijdelijke gevolg van even onvermijdelijke veiligheidsmaatregelen. De uitzondering heeft trouwens een zeer algemene strekking; zij zal ook personen treffen, die niet waardig zijn een pensioen van burgerlijk slachtoffer te ontvangen.

Ten slotte verwijst de Minister naar zijn ambtsvoorganger, die een gelijkaardige houding heeft aangenomen.

Een lid vraagt of deze uitzondering ook slaat op personen die werden gefusilleerd ingevolge vergissingen, begaan door de geallieerde legers. Zulke gevallen bestaan.

De Minister antwoordt ontkennend. In deze gevallen wordt door de wet voorzien. De uitzondering slaat op die personen, die werden aangehouden op grondslag van de besluitwet van 12 oktober 1918.

Een lid vestigt de aandacht van de Minister op de toestand van de arbeiders die gedurende de bezetting te werk werden gesteld bij Duitse firma's of in dienst van de Duitsers.

Voorziet dit ontwerp in de vergoeding van de lichamelijke schade, opgelopen tijdens of naar aanleiding van de uitvoering van dit werk?

De indiener van het amendement verklaart nog dat de in 1940 genomen maatregelen aan de gewone Belgische juridictionele controle ontsnappen.

Ook de administratieve maatregelen die na de bevrijding werden genomen, waren willekeurig. Vele personen werden aangehouden ofschoon geen gerechtelijke vervolgingen tegen hen werden ingespannen.

Het aantal in 1940 aangehouden personen wordt op 5 000 geraamd, maar er werden verscheidene tienduizenden personen aangehouden na de Bevrijding op grond van de besluitwet van 12 oktober 1918.

Krachtens de thans vigerende wet zijn slechts uitgesloten diegenen die in 1940 werden aangehouden. Met het huidige ontwerp zullen evenwel ook de in 1944 en later aangehouden personen worden uitgesloten.

Hij is van mening dat de onschuldigen herstel van de Staat moeten bekomen. Indien het in werkelijkheid incivieken betreft, dan geldt voor hen artikel 28 van de wet van 15 maart 1954.

De Minister denkt dat deze kwestie niet naar aanleiding van een speciaal ontwerp maar wel in een algemeen kader moet worden opgelost.

Een lid betoogt dat hij, om redenen van patriottische aard, niet met het amendement kan instemmen. Er is evenwel een probleem dat volgens hem de aandacht verdient. Hij wenst dat het amendement wordt ingetrokken en dat het probleem

examiné par le Département qui ferait des propositions. Il est indiscutable, dit-il encore, qu'il y eut de bons citoyens qui par suite d'erreurs furent l'objet de mesures de détention.

Le Ministre reconnaît qu'il y a un problème mais qu'il doit être traité dans le cadre des compétences du Ministre de la Justice et non d'une façon fragmentaire à l'occasion du présent projet.

Un membre déclare que s'il est entendu que rien ne peut être modifié au texte actuel il est inutile de poursuivre l'examen des amendements déposés.

Le Ministre répond qu'il n'a pas d'opinion préconçue au sujet des amendements. Cependant, il constate que la plupart de ceux-ci ont déjà été déposés au Sénat et qu'ils furent retirés par leurs auteurs.

Le Ministre estime qu'il serait souhaitable que ce projet soit voté avant Pâques. Si nous voulons atteindre ce but nous devons essayer de terminer nos travaux au plus tôt. Ce n'est pas un projet politique, remarque-t-il, et il fut adopté à l'unanimité au Sénat.

L'amendement est repoussé par 9 voix contre 3 et 3 abstentions.

Un membre demande que l'on s'en tienne au texte de la loi du 15 mars 1954.

Le Ministre observe que cela revient à voter contre l'article du présent projet.

L'article 6, 2°, est adopté par 9 voix contre 3 et 3 abstentions.

A l'article 6, 12°, un membre propose un amendement instituant un § 12bis libellé comme suit : « Si la victime atteint l'âge de 14 ans au moment du fait dommageable et que le revenu global, entrant en ligne de compte pour l'assiette de l'impôt complémentaire personnel au nom du bénéficiaire ou de son conjoint ne dépasse pas le double du minimum exonéré de cet impôt, les pensions d'ascendants sont calculées, etc. ».

Il défend cet amendement en disant que sous la législation transitoire, les dossiers des ascendants sont restés en souffrance pendant de nombreuses années. Depuis la loi du 15 mars 1954, la pension a été refusée en général parce que la condition en matière de revenus n'avait pas été remplie. Pour que les ascendants puissent bénéficier de la pension, il est donc nécessaire de revoir les critères de base en cette matière.

Le Ministre fait observer que seulement 8 % des demandeurs, ont été déboutés pour la raison invoquée. De plus, ces personnes pourront introduire une instance en revision dès l'instant où leur situation matérielle se sera modifiée. Le même amendement fut déposé au Sénat et il fut repoussé.

L'amendement est repoussé par 9 voix contre 6.

Un amendement est déposé à l'article 6, 13°, instituant un 13bis et un 13ter (art. 15, § 1bis et 15, § 3).

a) Le 13bis est libellé comme suit : « Un nouvel examen des revenus peut intervenir et donner lieu à revision du dossier si l'un des ascendants vient à mourir ou atteint l'âge de la pension ou lorsque les revenus sont inférieurs au maximum prévu au § 1, premier alinéa du présent article ».

Le Ministre observe que l'amendement fut sans doute rédigé par son auteur sur base du texte initial du projet.

wordt bestudeerd door het Departement, dat voorstellen zou kunnen doen. Hij voegt eraan toe dat er ongetwijfeld goede burgers bij vergissing in hechtenis werden genomen.

De Minister geeft toe dat er een probleem bestaat. Dit moet evenwel behandeld worden in het kader van de bevoegdheden van de Minister van Justitie en niet fragmentarisch bij de bespreking van dit ontwerp.

Een lid betoogt dat indien vaststaat dat aan de huidige tekst niets kan worden gewijzigd, elke bespreking van de ingediende amendementen overbodig is.

De Minister antwoordt dat hij niet vooringenomen is tegen de amendementen. Hij stelt evenwel vast dat de meeste dezer amendementen reeds in de Senaat werden ingediend en vervolgens door de indieners daarvan ingetrokken.

De Minister acht het wenselijk dat het ontwerp vóór Pasen wordt goedgekeurd. Om dit doel te bereiken moeten we trachten onze werkzaamheden zo spoedig mogelijk te beëindigen. Het betreft hier, zo merkt hij op, geen politiek ontwerp dat eenparig in de Senaat werd goedgekeurd.

Het amendement wordt met 9 tegen 3 stemmen en 3 onthoudingen verworpen.

Een lid vraagt dat de tekst van de wet van 15 maart 1954 zou behouden blijven.

De Minister antwoordt dat zulks erop neerkomt tegen het artikel van dit ontwerp te stemmen.

Artikel 6, 2°, wordt met 9 tegen 3 stemmen en 3 onthoudingen aangenomen.

Bij artikel 6, 12°, stelt een lid voor een § 12bis in te voegen, die luidt als volgt : « Zo het slachtoffer op het ogenblik van het schadelijk feit 14 jaar oud was geworden en het globaal inkomen, dat in aanmerking komt voor de zetting van de aanvullende personele belasting op naam van de gerechtigde of van zijn echtgenote niet méér bedraagt dan tweemaal het in deze belasting vrijgestelde minimum, worden de pensioenen van bloedverwanten in de opgaande linie berekend, enz. ».

Ter verdediging van dit amendement zegt hij dat de dossiers der ascendenten tijdens de toepassingsperiode van de overgangswetgeving vele jaren bleven liggen. Sinds de wet van 15 maart 1954 werd het pensioen doorgaans geweigerd omdat de voorwaarde inzake inkomsten niet was vervuld. Om de ascendenten een pensioen te kunnen toekennen, moeten de basiscriteria op dit stuk worden herzien.

De Minister merkt op dat slechts 8 % der aanvragen om de hier aangehaalde reden werden afgewezen. Bovendien kunnen de betrokkenen herziening vragen zodra zich een wijziging in hun materiële toestand voordoet. Een gelijkaardig amendement werd in de Senaat ingediend en verworpen.

Het amendement wordt met 9 tegen 6 stemmen verworpen.

Bij artikel 6, 13°, is een amendement ingediend waarbij een 13bis en een 13ter (art. 15, § 1bis en 15, § 3) wordt ingevoegd.

a) Het 13bis luidt als volgt : « De inkomsten kunnen opnieuw worden onderzocht en dit onderzoek kan aanleiding geven tot de herziening van het dossier, indien één van de ascendenten overlijdt of de pensioengerechtigde leeftijd bereikt of indien de inkomsten beneden het in § 1, eerste lid, van dit artikel bedoelde maximum komen te liggen ».

De Minister merkt op dat de indiener van het amendement bij het opstellen daarvan waarschijnlijk rekening heeft gehouden met de oorspronkelijke tekst van het ontwerp.

La matière est réglée par un amendement qui fut accepté au Sénat. Dans le texte actuel, la revision peut être demandée dès que les revenus descendent en-dessous du maximum prévu.

L'auteur retire son amendement.

b) 13ter. L'amendement est libellé comme suit : « Lorsqu'une même famille compte au moins deux victimes qui n'avaient pas atteint l'âge de 14 ans au moment du fait dommageable, une seule pension d'ascendant pourra être allouée, dans les conditions prévues au § 1 du présent article ».

Le membre auteur de l'amendement déclare : En application de la législation en vigueur avant le 1er janvier 1954 une pension d'ascendant pouvait être allouée, même lorsque la victime n'avait pas atteint l'âge de 14 ans au moment du fait dommageable.

Depuis janvier 1954, ceci est exclu. Les décisions acquises ont été maintenues; mon amendement vise à rétablir cette faculté en faveur des familles qui ont perdu au moins deux enfants, par suite de faits de guerre.

Le Ministre déclare que cette question a été réglée par la loi du 15 mars 1954. Il demande de ne pas remettre tout en question. En réalité, il n'y a pas ou très peu de cas du genre visé. En général il s'agit dans des cas de l'espèce d'un massacre général et il n'y a plus d'ascendants. Un amendement identique fut rejeté au Sénat.

Un membre confirme l'avis du Ministre.

L'amendement est repoussé par 9 voix contre 7 et 1 abstention.

Un membre défend un amendement tendant à supprimer l'article 28 de la loi du 15 mars 1954. Il estime que les exclusions ne se justifient plus. Les condamnés de droit commun perdent le bénéfice de la pension pendant la durée de la peine uniquement (art. 30), c'est plus que suffisant. Il ne faut pas faire une distinction entre les condamnés de droit commun et les condamnés pour incivisme.

La pension octroyée aux victimes civiles est un acte de solidarité nationale. Il est inique d'ajouter à la peine pénale, la perte du droit à l'indemnisation pour un dommage subi.

Cette question a d'ailleurs été réglée en ce qui concerne les pensions militaires; la pension est restituée à ceux qui recouvrent leurs droits civils et politiques.

Pourquoi, dit-il, ne pas adopter une même attitude envers les victimes civiles ?

Il rappelle qu'en 1954 déjà, il avait déposé les mêmes amendements qui furent repoussés.

Essayons par des mesures de bon sens de regagner ces gens à la Belgique.

Un membre déclare qu'il n'a pas accepté les amendements en 1954, mais qu'il a déclaré à ce moment-là que ces problèmes recevraient une solution plus tard.

Le Ministre estime qu'il faut être prudent. Il faut d'abord songer qu'il y a l'autre partie de la population, celle qui a fait son devoir patriotique. Des mesures telles que celle proposée dresserait contre nous l'immense majorité de la population.

D'ailleurs, le projet actuel fait un pas en avant, certaines mesures d'adoucissement ont déjà été prises.

Deze kwestie werd geregeld bij een amendement dat in de Senaat werd goedgekeurd. Luidens de huidige tekst kan de herziening worden aangevraagd zodra de inkomsten beneden het vastgestelde maximum zijn gedaald.

Het amendement wordt ingetrokken.

b) 13ter. Het amendement luidt als volgt : « Wanneer in een zelfde huisgezin ten minste twee slachtoffers te betreuren zijn, die op het ogenblik van het schadelijk feit de leeftijd van 14 jaar niet hadden bereikt, kan er onder de voorwaarden bepaald bij § 1 van dit artikel, één ascendentpensioen toegekend worden ».

De indiener van het amendement betoogt dat, bij toepassing van de vóór 1 januari 1954 geldende wetgeving, een pensioen van ascendent kon toegekend worden, zelfs wanneer het slachtoffer de leeftijd van 14 jaar niet bereikt had op het ogenblik van het schadelijk feit.

Sedert januari 1954 is dit uitgesloten. De genomen beslissingen bleven gelden. Mijn amendement strekt ertoe dit recht opnieuw in te voeren ten gunste van de gezinnen die, ingevolge oorlogshandelingen, ten minste twee kinderen verloren hebben.

De Minister verklaart dat die kwestie geregeld werd bij de wet van 15 maart 1954. Hij vraagt dat alles niet opnieuw zou worden ongedaan gemaakt. Feitelijk zijn er geen of slechts weinig gevallen van die aard. Doorgaans geldt het gevallen waar een algemene uitmoording plaats vond, zodat er geen ascendenten meer zijn. Een gelijkaardig amendement werd in de Senaat verworpen.

Een commissielid bevestigt het advies van de Minister.

Het amendement wordt verworpen met 9 tegen 7 stemmen en 1 onthouding.

Een commissielid verdedigt een amendement tot weglating van artikel 28 van de wet van 15 maart 1954. Hij is van oordeel dat de uitsluitingen niet meer verantwoord zijn. De veroordeelden krachtens het gemeen recht verliezen alleen het recht op pensioen tijdens de duur van de straf (art. 30); dit is meer dan voldoende. Er dient geen onderscheid gemaakt tussen de veroordeelden krachtens het gemeen recht en de veroordeelden wegens incivisme.

Het toekennen van een pensioen aan de burgerlijke slachtoffers is een daad van nationale solidariteit. Het is onbillijk aan de rechtelijke straf het verlies van het recht op vergoeding wegens een geleden schade toe te voegen.

Deze kwestie werd overigens geregeld wat betreft de militaire pensioenen; het pensioen wordt teruggeschonken aan diegenen die hun burgerlijke en politieke rechten opnieuw bekomen.

Waarom niet een zelfde houding aannemen tegenover de burgerlijke slachtoffers ?

Hij herinnert eraan dat hij in 1954 reeds dezelfde amendementen had ingediend, doch dat die verworpen werden.

Laten wij trachten, met door het gezond verstand ingegeven maatregelen, deze mensen voor België terug te winnen.

Een commissielid verklaart dat hij deze amendementen in 1954 niet heeft aanvaard, maar op dat ogenblik heeft gezegd dat bedoelde problemen later een oplossing zouden bekomen.

De Minister verklaart dat omzichtigheid geboden is. Wij moeten eerst en vooral bedenken dat er ook een ander bevolkingsdeel is : zij die hun vaderlandse plicht hebben gedaan. Maatregelen zoals die, welke hier wordt voorgesteld, zouden de overgrote meerderheid van de bevolking tegen ons kanten.

Het huidige ontwerp betekent trouwens een stap vooruit; bepaalde verzachtingsmaatregelen werden reeds genomen.

L'amendement est repoussé par 10 voix contre 5 et 3 abstentions.

**

Amendement subsidiaire tendant à compléter l'article 6, 21°, par ce qui suit :

« Insérer après le premier alinéa du 4° de l'article 28, un alinéa libellé comme suit :

» Les personnes qui n'avaient pas atteint l'âge de 18 ans au moment de leur contrat de travail ne sont pas réputées avoir travaillé volontairement pour l'ennemi ».

Le Ministre déclare que cette question a été réglée par voie administrative. Les jeunes gens de moins de 18 ans qui ont été entraînés par leurs parents dans le travail volontaire ne sont pas considérés comme des travailleurs volontaires en vertu du principe de la contrainte morale.

Mais, il y a aussi les jeunes gens qui se sont évadés du milieu familial et qui, contre l'avis de leurs parents, sont partis en Allemagne et qui eux doivent être exclus. Il n'était donc pas possible dans ces conditions de fixer une règle générale.

Le membre auteur de l'amendement constate que le temps a fait son œuvre; il y a un progrès : ce que le Ministre propose est bon mais il y a un manque de logique. Il s'agit de l'appréciation de commissions qui peuvent conduire à l'arbitraire.

Il observe que dans la loi de 1953, sur le statut des déportés, les personnes de moins de 18 ans ne tombent pas, en vertu du texte légal, sous le coup de l'exclusion pour travail volontaire (loi du 7 juillet 1953, art. 4).

Il ajoute qu'il est injuste que la charge de la preuve de la contrainte morale demeure à charge du demandeur.

Un membre constate qu'il s'agit tout au contraire d'un principe constant de droit pénal, dont il ne faut pas s'écarter.

Le Ministre pense qu'il est tout de même normal que quelqu'un qui demande un avantage à l'Etat soit appelé à faire la preuve qu'il se trouve dans les conditions requises pour l'obtenir.

Un membre observe qu'il y a des cas particulièrement délicats. Il y a des dizaines de milliers de travailleurs qui ont été occupés en Belgique, dans le Nord de la France, pour des allemands ou pour des firmes travaillant pour les allemands et qui n'ont jamais été inquiétés. Il cite un exemple et demande au Ministre de remédier à cette jurisprudence.

Le Ministre demeure d'avis que c'est au demandeur de pension que la preuve de la contrainte morale incombe.

L'Etat ne peut apporter une preuve négative.

C'est l'application, dans le domaine d'une loi particulière, de l'article 71 du Code pénal.

Le cas qui a été cité est un cas d'espèce. Cette personne, dit le Ministre, n'est pas exclue d'office et la Commission appréciera. Le Ministre ne peut tout de même pas intervenir dans la jurisprudence des commissions administratives.

Un membre appuie la thèse du Ministre.

Un autre admet aussi que dans le cas d'espèce cité, le demandeur n'est pas exclu d'office.

Le membre, auteur de l'amendement, n'admet pas le raisonnement du Ministre et des autres intervenants.

Het amendement wordt verworpen met 10 tegen 5 stemmen en 3 onthoudingen.

**

Subsidiair amendement dat er toe strekt artikel 6, 21°, aan te vullen als volgt :

« Na het eerste lid van 4° van artikel 28, wordt een lid toegevoegd, dat luidt als volgt :

» Worden niet beschouwd als hebbende vrijwillig voor de vijand gewerkt, de personen, die op het ogenblik van hun arbeidsverbintenis, de volle leeftijd van 18 jaar niet bereikt hadden. »

De Minister verklaart dat deze kwestie langs administratieve weg is geregeld. De jongelieden beneden 18 jaar, die door hun ouders ertoe werden aangezet vrijwillig te gaan werken, worden niet als vrijwillige arbeiders beschouwd, krachtens het beginsel van de morele dwang.

Maar er zijn ook jongelieden die uit het gezinsmilieu zijn weggevlucht en die, tegen het advies van hun ouders in, naar Duitsland zijn vertrokken; deze moeten worden uitgesloten. In die omstandigheden was het derhalve niet mogelijk een algemene regel vast te stellen.

De indiener van het amendement stelt vast dat de tijd zijn werk heeft gedaan; er is reeds vooruitgang : wat de Minister voorstelt is goed, maar het mangelt dit voorstel aan logica. Het geldt de beoordeling door commissies, wat tot willekeur kan leiden.

Hij merkt op dat, in de wet van 1953 op het statuut der gedeporteerden, de personen beneden 18 jaar krachtens de wetstekst niet vallen onder de uitsluiting wegens vrijwillige arbeid (wet van 7 juli 1953, art. 4).

Hij voegt eraan toe dat het onrechtvaardig is van de aanvrager te eisen dat hij het bewijs van de morele dwang levert.

Een lid betoogt dat het hier, daarentegen, een constant beginsel van het strafrecht geldt, waarvan niet mag worden afgeweken.

De Minister acht het normaal dat iemand, die de Staat om een voordeel verzoekt, verplicht wordt te bewijzen dat hij de vereiste voorwaarden vervult om daarop aanspraak te kunnen maken.

Een lid merkt op dat er zeer delicate gevallen zijn. Er zijn tienduizenden arbeiders, die bij de Duitsers of bij voor de Duitsers werkende firma's tewerk zijn gesteld in België of in Noord-Frankrijk, en die nooit werden verontrust. Hij haalt een voorbeeld aan en vraagt de Minister de rechtspraak in dit opzicht te verbeteren.

De Minister houdt staande dat de aanvrager van het pensioen het bewijs van de morele dwang moet leveren.

De Staat kan geen negatief bewijs aanvoeren.

Dit is slechts de toepassing, in een bijzondere wet, van artikel 71 van het Strafwetboek.

Het aangehaalde voorbeeld is een bijzonder geval. Deze persoon, zegt de Minister, is niet van ambtswege uitgesloten en de Commissie zal oordelen. De Minister kan toch niet ingrijpen in de rechtspraak van de administratieve commissies.

Een lid sluit zich aan bij de stelling van de Minister.

Een ander erkent eveneens dat in het aangehaalde bijzondere geval de aanvrager niet van ambtswege is uitgesloten.

De indiener van het amendement kan zich niet met de redenering van de Minister en van de andere sprekers verenigen.

L'exclusion du droit à la réparation est une peine.

Dans le droit pénal, l'accusé est censé être innocent jusqu'à preuve du contraire.

Le demandeur doit prouver l'existence de lésions, l'Etat doit établir l'existence de causes d'exclusion.

Il est inadmissible que le législateur impose une preuve aussi ardue à des pauvres gens qui sont sans défense.

Un membre estime aussi qu'il est parfois très difficile dans la pratique de prouver l'existence de la contrainte morale.

Un membre est du même avis. Il déclare qu'en 1950 il a contresigné une proposition de loi relative à la déportation, mais que le problème ne doit pas être résolu à l'occasion de cette loi.

Il s'agit d'une question d'ordre économique et social.

Il se déclare d'accord sur le fond avec l'auteur de l'amendement. Il n'a jamais accepté cette date (6 octobre 1942) qui départagerait les travailleurs entre inciviques et patriotes; il demande de revoir les principes qui sont à la base du statut des déportés.

Les ouvriers incriminés sont dans l'impossibilité de faire la preuve réclamée et pourtant la plus grande partie d'entre eux ont été l'objet de pressions.

Le Ministre déclare qu'il est impossible de remettre tout en question. L'article 6, 21°, du projet règle le sort de 80 % de ceux auxquels on s'intéresse.

Dans les commissions on tient compte de la contrainte morale sous toutes ses formes (famille nombreuse, privation de travail, causes économiques, etc.) mais les commissions restent souveraines.

Les deux premiers amendements subsidiaires sont repoussés par 10 voix contre 5 et 1 abstention.

Le troisième amendement subsidiaire est repoussé par 10 voix contre 6.

Un amendement est déposé tendant à compléter l'article 6, 21°, par un deuxième alinéa libellé comme suit :

« Les déchéances prévues au présent article ne sont pas applicables aux victimes atteintes d'une invalidité de 50 % ou plus. »

L'auteur de cet amendement déclare qu'il serait injuste d'imposer à ceux qui sont atteints d'une invalidité de 50 % et plus une peine supplémentaire, beaucoup plus sévère que toutes les autres, en raison de certaines fautes qui tombent déjà sous les lois.

Le Ministre estime qu'il est impossible de faire dépendre la déchéance du degré d'invalidité.

L'amendement est repoussé par 10 voix contre 3 et 3 abstentions.

**

Amendement à l'article 6, 22° (art. 32 de la loi).

Cet amendement a pour but de laisser subsister uniquement le 3° de l'article 32.

Le Ministre estime que cette proposition est inadmissible. Elle aurait pour résultat de faire délivrer des pensions à des ayants droit de criminels, tels que les agents du service « Fahndung ».

Le membre auteur de l'amendement estime que le Ministre a choisi le cas extrême qui peut se présenter.

L'amendement est repoussé par 10 voix contre 1 et 4 abstentions.

**

De uitsluiting van het recht op schadevergoeding is een straf. Volgens de regelen van het Strafwetboek wordt de beklaagde als onschuldig beschouwd, behoudens tegenbewijs.

De aanvrager moet de schade bewijzen, de Staat moet het bestaan van uitsluitingsredenen bewijzen.

Het is onaanvaardbaar dat de wetgever een zo zware bewijslast oplegt aan eenvoudige en weerloze mensen.

Een lid is van mening dat het in de praktijk soms zeer moeilijk is het bestaan van morele dwang te bewijzen.

Een lid deelt deze mening en voegt eraan toe dat hij in 1950 een wetsvoorstel heeft medeondertekend betreffende de deportatie, maar dat het probleem niet naar aanleiding van deze wet moet worden opgelost.

Het gaat hier om een economische en sociale maatregel.

Over de grond van het probleem is spreker het met de indiener van het amendement eens. Nooit heeft hij die datum (6 oktober 1942) aanvaard die de arbeiders zou indelen in incivieken en patriotten; hij vraagt herziening van de criteria waarop het statuut der gedeporteerden berust.

De betrokken arbeiders kunnen onmogelijk het vereiste bewijs leveren en toch werd op de meesten onder hen druk uitgeoefend.

De Minister betoogt dat het onmogelijk is alles weer ongedaan te maken. Bij artikel 6, 21°, wordt de toestand geregeld van 80 % van de betrokkenen.

In de commissies wordt rekening gehouden met morele dwang, in welke vorm ook (groot gezin, werkloosheid, economische oorzaken, enz.), maar de commissies beslissen soeverein.

De eerste twee subsidiaire amendementen worden met 10 tegen 5 stemmen en 1 onthouding verworpen.

Het derde subsidiair amendement wordt met 10 tegen 6 stemmen verworpen.

Een amendement wordt ingediend om artikel 6, 21°, aan te vullen met een tweede lid, dat luidt als volgt :

« De in dit artikel bepaalde uitsluitingen zijn niet van toepassing op slachtoffers wier invaliditeit 50 % of meer bedraagt. »

De indiener van het amendement voert aan dat het onrechtvaardig zou zijn omwille van zekere fouten, die reeds door andere wetten worden gestraft; een bijkomende straf, die veel zwaarder is dan alle andere, op te leggen aan degenen die 50 % of meer invaliditeit hebben.

De Minister acht het onmogelijk de ontzetting afhankelijk te stellen van het invaliditeitspercentage.

Het amendement wordt verworpen met 10 tegen 3 stemmen en 3 onthoudingen.

**

Amendement op artikel 6, 22° (art. 32 der wet).

Dit amendement heeft ten doel alleen het 3° van artikel 32 te behouden.

De Minister beschouwt dit voorstel als onaanvaardbaar. Het zou de uitbetaling met zich brengen van pensioenen aan rechthebbenden van misdadigers, zoals bijvoorbeeld de agenten van de « Fahndung »-dienst.

Het commissielid, indiener van het amendement, meent dat de Minister het uiterste geval heeft gekozen dat zich kan voordoen.

Het amendement wordt verworpen met 10 stemmen tegen 1 en 4 onthoudingen.

**

A l'article 6, 22^a, *b*, un membre demande une explication. Que deviennent les personnes qui n'ont fait l'objet d'aucune instruction judiciaire ?

Le Ministre renvoie au rapport de M. Lacroix (Sénat). Ces personnes pourront bénéficier de la loi.

L'article 6 est adopté par 10 voix et 5 abstentions.

Les articles 7 et 8 sont adoptés à l'unanimité.

A l'article 9 un amendement est déposé tendant à la revision d'office des dossiers.

Le Ministre répond que le texte qu'il présente permet de le faire « à l'initiative du Ministre ».

L'amendement est retiré.

Les articles 9 et 10 sont adoptés à l'unanimité.

Avant le vote sur l'ensemble, un membre de l'opposition déclare que le projet contient d'importantes améliorations et qu'en conséquence son groupe votera le projet.

Le projet tel qu'il a été transmis par le Sénat est adopté à l'unanimité.

Le présent rapport a été adopté à l'unanimité.

Le Rapporteur,

L. NAMECHE.

Le Président,

F. BRUNFAUT.

Bij artikel 6, 22^a, *b*, verzoekt een commissielid om uitleg. Wat zal er geschieden met de personen die niet het voorwerp hebben uitgemaakt van een gerechtelijk onderzoek ?

De Minister verwijst naar het verslag van de heer Lacroix (Senaat). Bedoelde personen zullen het genot van de wet kunnen bekomen.

Artikel 6 wordt met 10 stemmen en 5 onthoudingen aangenomen.

Artikelen 7 en 8 worden eenparig aangenomen.

Bij artikel 9 wordt een amendement ingediend, strekkende tot de herziening van ambtswege der dossiers.

De Minister antwoordt dat de door hem voorgestelde tekst het mogelijk maakt zulks te doen « op initiatief van de Minister ».

Het amendement wordt ingetrokken.

De artikelen 9 en 10 worden eenparig aangenomen.

Vóór de stemming over het ontwerp in zijn geheel, verklaart een lid van de oppositie dat het ontwerp belangrijke verbeteringen bevat en dat zijn fractie diensvolgens het ontwerp zal goedkeuren.

Het wetsontwerp wordt eenparig aangenomen.

Dit verslag werd eenparig aangenomen.

De Verslaggever,

L. NAMECHE.

De Voorzitter,

F. BRUNFAUT.

TABLEAU COMPARATIF

entre les taux actuels et ceux prévus par le projet de loi 669 des pensions des veuves et des orphelins des victimes civiles des guerres 1914-1918 et 1940-1945.

VERGELIJKENDE TABEL

van de huidige bedragen en van de bedragen bepaald in het wetsontwerp 669, voor de pensioenen der weduwen en wezen van burgerlijke slachtoffers van de oorlogen 1914-1918 en 1940-1945.

1. — A. Pensions des veuves 1914-1918.

1. — A. Pensioenen der weduwen 1914-1918.

	Veuves non remariées — Niet-hertrouwde weduwen				Veuves remariées — Hertrouwde weduwen	Veuves remariées et redevenues veuves — Hertrouwde weduwen, opnieuw weduwe geworden			
	Mariage antérieur au fait dommageable — Huwelijk vóór schadegeval		Mariage postérieur au fait dommageable — Huwelijk na schadegeval			Mariage antérieur au fait dommageable — Huwelijk vóór schadegeval		Mariage postérieur au fait dommageable — Huwelijk na schadegeval	
	Victimes accidentelles Toevallige slachtoffers	Victimes du devoir patriot. Slachtoffers v. vaderl. plicht	Victimes accidentelles Toevallige slachtoffers	Victimes du devoir patriot. Slachtoffers v. vaderl. plicht		Victimes accidentelles Toevallige slachtoffers	Victimes du devoir patriot. Slachtoffers v. vaderl. plicht		
1. Taux actuels. — <i>Huidige bedragen.</i>	17 548	24 748	9 300	10 228	1 500	17 548	22 500	9 300	
2. Taux projet de loi. — <i>Bedragen wetsontwerp</i>	19 236	—	—	—	—	—	—	—	

B. Pensions des veuves 1940-1945.

B. Pensioenen der weduwen 1940-1945.

	Veuves de victimes accidentelles — Weduwen van toevallige slachtoffers	Veuves de victimes réfractaires et de déportés réfractaires — Weduwen van werkweigeraars en van gedeporteerde werkweigeraars
1. Taux actuels. — Huidige bedragen.	18 560	20 410
2. Taux projet de loi. — Bedragen wetsontwerp	20 416	22 450

2. — A. Rentes d'orphelins 1914-1918.

Taux de base inchangés : 1 620 francs pour orphelins de victimes accidentelles; 1 780 francs pour orphelins de victimes du devoir patriotique.

B. Orphelins 1940-1945.

a) Allocations familiales (art. 14, § 1 de la loi du 15 mars 1954) :

Pour autant qu'ils n'aient pas déjà droit aux dites allocations, tous les orphelins de victimes civiles jusqu'à l'âge de 18 ans ont droit aux allocations familiales prévues pour les travailleurs salariés.

2. — A. Wezenrenten 1914-1918.

Ongewijzigde basisbedragen : 1 620 frank voor wezen van toevallige slachtoffers; 1 780 frank voor wezen van slachtoffers van de vaderlandse plicht.

B. Wezen 1940-1945.

a) Kinderbijslag (art. 14, § 1, der wet van 15 maart 1954) :

In zoverre zij niet reeds aanspraak kunnen maken op bedoelde bijslag, ontvangen alle wezen van burgerlijke slachtoffers tot de leeftijd van 18 jaar de kinderbijslag verleend aan loontrekkenden.

1. *Taux actuels en vertu de la loi du 15 mars 1954 :*

a) Si le conjoint survivant est une veuve non remariée ou non établie en ménage, l'allocation est de 775 francs ou de 1 015 francs par mois;

b) Si le conjoint survivant est un veuf non remarié ou non établi en ménage, l'allocation est de 775 francs par mois;

c) Si le conjoint survivant est remarié ou établi en ménage, l'allocation est de 315 francs par mois;

d) S'il s'agit d'un orphelin de père et de mère, l'allocation est de 1 015 francs par mois.

2. *Taux projet de loi :*

Pour tous les orphelins 1 015 ou 1 040 francs, sous déduction des allocations touchées d'autre part.

b) *Pensions* (art. 14, § 2 de la loi du 15 mars 1954) :

1. *Huidige bedragen krachtens de wet van 15 maart 1954 :*

a) Indien de overlevende echtgenoot een niet-hertrouwde of niet met een man samenlevende weduwe is, bedraagt de bijslag 775 of 1 015 frank per maand;

b) Indien de overlevende echtgenoot een niet-hertrouwde of niet met een vrouw samenlevende weduwnaar is, bedraagt de bijslag 775 frank per maand;

c) Indien de overlevende echtgenoot hertrouwd is of met iemand samenleeft, bedraagt de bijslag 315 frank per maand;

d) Voor een ouderloze wees bedraagt de bijslag 1 015 frank per maand.

2. *Bedragen volgens het wetsontwerp :*

Voor alle wezen 1 015 of 1 040 frank, na aftrek van elders ontvangen bijslagen.

b) *Pensioenen* (art. 14, § 2, der wet van 15 maart 1954) :

	Orphelins de victimes accidentelles — Wezen van toevallige slachtoffers	Orphelins de victimes réfractaires et de déportés réfractaires — Wezen van werkweigeraars en van gedeporteerde werkweigeraars
1. Taux actuels. — <i>Huidige bedragen.</i>	13 860	15 240
2. Taux projet de loi. — <i>Bedragen wetsontwerp</i>	15 300	16 830

TABLEAU COMPARATIF.

entre les taux actuels et ceux prévus par le projet de loi 669
des pensions d'invalidité des victimes civiles des deux guerres.

Régime actuel.

VERGELIJKENDE TABEL

van de huidige bedragen en die welke voorkomen in het wetsont-
werp 669 wat betreft de invaliditeitspensioenen toegekend aan de
burgerlijke slachtoffers van beide oorlogen.

Huidige regeling.

Taux — Bedragen	Victimes civiles guerre 1914-1918 <i>Burgerlijke slachtoffers van de oorlog 1914-1918</i>		Victimes civiles guerre 1940-1945 <i>Burgerlijke slachtoffers van de oorlog 1940-1945</i>	
	Victimes accidentelles — Toevallige slachtoffers	Victimes patriotiques — Patriottische slachtoffers	Victimes accidentelles, déportés et mobilisés dans la Wehrmacht — Toevallige slachtoffers, gedepoteerden en gemobiliseerden bij de Wehrmacht	Réfractaires — Wederspanningen
Pourcentage — Percentage				
%				
10	1 788	2 776	1 960	2 156
15	2 681	4 168	2 810	3 091
20	3 675	5 556	3 930	4 323
25	4 471	6 948	5 060	5 566
30	6 064	8 336	6 750	7 425
35	7 075	9 728	7 870	8 657
40	8 086	11 116	9 000	9 900
45	9 097	12 508	10 120	11 132
50	10 108	13 896	11 250	12 375
55	11 118	15 288	12 370	13 607
60	14 463	19 884	14 900	16 390
65	15 667	21 540	16 030	17 633
70	16 873	23 200	18 000	19 800
75	18 079	24 856	19 400	21 340
80	19 283	26 512	21 650	23 815
85	20 489	28 172	23 060	25 366
90	21 693	29 898	25 310	27 841
95	22 899	31 484	26 710	29 381
100	24 105	33 144	29 250	32 175

Régime spécial

amputés et invalides à 100 % en jouissance de l'indemnité spéciale
pour aide d'une tierce personne.

Speciale regeling voor de geamputeerden

en invaliden 100 % die aanspraak kunnen maken op een speciale
vergoeding voor hulp van een derde persoon.

%				
80	22 394	30 792	23 815	—
85	23 794	32 716	25 366	—
90	25 194	34 640	27 841	—
95	26 533	36 564	29 381	—
100	27 993	38 488	32 175	—

TABLEAU COMPARATIF.

entre les taux actuels et ceux prévus par le projet de loi 669
des pensions d'invalidité des victimes civiles des deux guerres.

Régime projet de loi.

VERGELIJKENDE TABEL

van de huidige bedragen en de in het wetsontwerp 669 bepaalde
bedragen voor de invaliditeitspensioenen van de burgerlijke slachtoffers
van beide oorlogen.

Regeling wetsontwerp.

Taux Bedragen	Victimes civiles guerre 1914-1918 <i>Burgerlijke slachtoffers van de oorlog 1914-1918</i>		Victimes civiles guerre 1940-1945 <i>Burgerlijke slachtoffers van de oorlog 1940-1945</i>	
Pourcentage Percentage	Victimes accidentelles Toevallige slachtoffers	Victimes patriotiques Patriottische slachtoffers	Victimes accidentelles, déportés et mobilisés de force dans la Wehrmacht Toevallige slachtoffers, gedeporteerden en gemobiliseerden bij de Wehrmacht	Réfractaires Wederspanningen
%				
10	2 156	3 052	2 156	2 368
15	3 088	4 584	3 088	3 400
20	4 320	6 108	4 320	4 752
25	5 564	7 640	5 564	6 120
30	7 424	9 168	7 424	8 164
35	8 656	10 700	8 656	9 520
40	9 900	12 224	9 900	10 888
45	11 132	13 756	11 132	12 244
50	12 372	15 284	12 372	13 612
55	13 604	16 816	13 604	14 964
60	16 388	21 872	16 388	18 028
65	17 632	23 692	17 632	19 396
70	19 800	25 520	19 800	21 780
75	21 340	27 340	21 340	23 472
80	23 812	29 160	23 812	26 196
85	25 364	30 988	25 364	27 900
90	27 840	32 808	27 840	30 624
95	29 380	34 632	29 380	32 316
100	32 172	36 456	32 172	35 392

Régime spécial

amputés et invalides à 100 % de l'indemnité spéciale pour aide
d'une tierce personne.

Speciale regeling

geamputeerden en invaliden 100 %, die een bijzondere vergoeding
voor hulp van een derde persoon genieten.

%				
80	27 384	35 408	27 384	—
85	29 168	37 620	29 168	—
90	32 016	39 836	32 016	—
95	33 788	42 048	33 788	—
100	37 000	44 260	37 000	—